

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Doživotní trest a jeho výkon

Trest odnětí svobody na doživotí je jedním ze dvou výjimečných trestů, které trestní zákon stanoví. Doživotní trest lze uložit pouze za taxativně vymezené trestné činy.

Trest odnětí svobody na doživotí je jedním ze dvou výjimečných trestů, které trestní zákon stanoví. Doživotní trest lze uložit pouze za taxativně vymezené trestné činy.

Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal trestný čin vraždy podle § 219 odst. 2 trestního zákona, nebo který při trestném činu vlastizrady podle § 91 trestního zákona, trestném činu teroru podle § 93 nebo 93a odst. 3 trestního zákona, obecného ohrožení podle § 179 odst. 3 nebo genocidia podle § 259 trestního zákona zavinil smrt jiného úmyslně. To vše při splnění podmínek, že stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost je mimořádně vysoký vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku a že uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti, nebo že není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let.

Zvláštní povaha doživotního trestu odnětí svobody se samozřejmě odráží i ve způsobu jeho výkonu. Výkon doživotního trestu, který upravuje zákon č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a vyhláška č. [345/1999](#) Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody řád, je zaměřen především na ochranu společnosti před další trestnou činností odsouzeného jeho izolací ve věznici a na usměrňování jeho jednání tak, aby odpovídalo dobrým mravům.

Odsouzení k doživotnímu trestu vykonávají trest zásadně ve specializovaných odděleních věznic zřízených generálním ředitelem Vězeňské služby. Odsouzení k doživotnímu trestu jsou ubytováni zpravidla po jednom. Těmto odsouzeným může být umožněno v době stanovené vnitřním řádem navštěvovat kulturní a společenské místnosti společně s dalšími odsouzenými k doživotnímu trestu. Odsouzení k doživotnímu trestu mohou pracovat pouze na pracovištích uvnitř specializovaných oddělení, nebo mohou přidělenou práci vykonávat v celách.

Návštěvy, vycházka a výkon kázeňských trestů probíhají zpravidla odděleně od ostatních odsouzených. V průběhu vycházek mohou být doživotně odsouzení v odůvodněných případech poutáni. Návštěvy odsouzených jsou ve většině případů prováděny tak, že za přímého dohledu příslušníka Vězeňské služby jsou návštěvníci od odsouzeného oddělení průhlednou přepážkou.

Odsouzenému k doživotnímu trestu nelze přerušit výkon trestu nebo mu udělit kázeňskou odměnu spočívající v povolení dočasně opustit věznici v souvislosti s návštěvou nebo s programem zacházení.

Další články:

- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)